

Hørings svar om oppdateringer av klimaloven fra WWF Verdens naturfond

WWF Verdens naturfond takker for muligheten til å svare på Klima- og miljødepartementets (KLD) forslag om endringer i klimaloven. Vi vil rose KLDs forslag om å endre klimaloven slik at det lovfestede klimamålet for 2030 er å redusere utslippene med minst 55% sammenlignet med utslippsnivået i 1990, men samtidig uttrykke bekymring over at klimalovens mål ikke er i tråd med klimalovens formålsparagraf ledd 1 og 2. Vi mener også at endringene som er beskrevet i høringsnotatet er i strid med Parisavtalens artikkel 4.3 som "legger til grunn at klimamålene vil representere en progresjon fra forrige klimamål og være uttrykk for landets høyeste ambisjon".

For å sikre at endringene i klimaloven er i tråd med formålsparagrafens ledd 1 og 2 og Parisavtalens artikkel 4.3, mener vi at det er nødvendig å endre klimaloven utover det som foreslås i høringsnotatet:

1. Målet som er beskrevet i Hurdalsplattformen lovfestes i klimaloven for å lovfeste utslippsmål på norsk territorium: «*Kutte norske utslipp med 55 prosent mot 2030 sammenlignet med 1990, som et delmål på veien mot netto nullutslipp i 2050. Utslippsmålet gjelder hele økonomien, inklusive kvotepliktig sektor*».
2. Et nasjonalt mål for naturlig karbonlagring i norsk natur lovfestes, og det sørges for en egen rapportering av dette målet i tillegg til rapporteringen på utslippsmålet for norsk økonomi som er beskrevet i punkt 1.
3. Det etableres en uavhengig klimakommisjon gjennom klimaloven.

Utdypning:

Vi setter stor pris på følgende progresjon og prinsipper i norsk klimapolitikk, som vi mener at bør reflekteres i oppdateringen av klimaloven:

- At regjeringen ifølge Hurdalsplattformen vil «*kutte norske utslipp med 55 prosent mot 2030 sammenlignet med 1990, som et delmål på veien mot netto nullutslipp i 2050. Utslippsmålet gjelder hele økonomien, inklusive kvotepliktig sektor*».
- At regjeringen ifølge Hurdalsplattformen vil «utarbeide et *nasjonalt mål* og strategi for å øke den naturlige karbonlagringen i norsk natur»¹.
- At alle regjeringer siden Parisavtalen ble vedtatt, uansett sammensetting, har garantert at de ikke skal bruke støtten til klima-, og skoginitiativet, til å unngå egne utslippskutt gjennom artikkel 6 i avtalen, noe dette nye forslaget åpner for.
- At nåværende regjering har innført et klimabudsjett som et styrende verktøy for å implementere politikken som skal oppfylle norske klimamål².

¹ side 29 i

<https://www.regjeringen.no/contentassets/cb0adb6c6fee428caa81bd5b339501b0/no/pdfs/hurdalsplattformen.pdf>

² Se regjeringens klimastatus og – plan <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/regjeringens-klimastatus-og-plan/id2931051/>

1 Behovet for et lovfestet klimamål for utslipp fra norsk territorium

Som KLD skriver i notatet er klimalovens formål «å fremme gjennomføringen av Norges klimamål som ledd i omstilling til et lavutslippssamfunn i Norge i 2050.» Det er en lov som er satt opp for å sikre framdrift og dynamikk mellom regjeringen og Stortinget, og ikke først og fremst utviklet for å lovfeste det samme klimamålet som Norge sender inn til FN.

Men klimaloven i sin nåværende form gjør ikke de norske klimamålene rettslig bindende, forplikter ikke til territorielle kutt eller kutt i eksport av forbrenningsutslipp, og mangler uavhengige håndhevs- og sanksjonsmekanismer. Flere europeiske land har langt sterkere og mer forpliktende klimalover enn Norge, som pålegger konkrete og rettslig bindende forpliktelser til utslippskutt som er gjenstand for uavhengig kontroll.

Regjeringens nye klimaverktøy «Klimastatus og -plan» er et godt verktøy for å følge opp Klimalovens §6 *Årlig redegjørelse i Stortinget*, men uten en lovfestet ramme for utslipp på norsk territorium mangler verktøyet den tyngde, retning, og forutsigbarhet som er nødvendig for virkelig å få fart på klimaomstillingen i Norge.

Bakgrunnen for vår bekymring er at regjeringens klimamål ikke sier noe om hvor store utslipp fra norsk territorium skal være. I det nye lovforslaget er det dessuten lagt opp til at det «tas høyde for bruk av markedssamarbeid under Parisavtalen artikkel 6 utenfor Europa dersom dette er nødvendig utover klimasamarbeidet med EU for å oppfylle det norske målet». Det legges også til grunn at «CO₂-opptaket og klimagassutslippet fra skog- og arealbrukssektoren ikke inkluderes i referanseåret 1990. Men utslipp og opptak fra skog- og arealbrukssektoren som er addisjonelle, regnes med i vurderingen av måloppnåelse.»³

I høringsnotatet redegjøres det ikke for hvor mye punktene om opptak i skog i måloppnåelsen bruk av markedsmekanismer utenfor EU vil påvirke ambisjonsnivået for klimamålet. Men i høringsnotat om en oppdatering av klimaloven i 2021 konkluderte KLD at et identisk mål med EU vil bryte med Parisavtalens §4.3 og vi har god grunn til å tro at det samme vil gjelde for det som nå er foreslått:

«For Norge ville et mål om å redusere netto-utslipp med minst 55 prosent, det vil si identisk mål med EU, bety en faktisk svekkelse i forhold til Norges innmeldte mål under Parisavtalen. Forklaringen er at størrelsesforholdet i klimagassregnskapet mellom CO₂-opptaket i norsk skog og arealbrukssektor og de totale norske utslippene er mye større enn tilsvarende forhold i EU. Et norsk mål om å redusere netto-utslipp med minst 55 prosent i 2030 sammenliknet med 1990, ville sannsynligvis innebære at vi bare måtte kutte utslipp utenfor skog- og arealbruk med om lag 25 prosent sammenlignet med 1990-nivå. Med andre ord, ville det være et langt lavere ambisjonsnivå enn både det lovfestede klimamålet om å redusere utslippene med minst 40 prosent og Norges forsterkede klimamål under Parisavtalen om å redusere utslippene med minst 50 og opp mot 55 prosent. Parisavtalen åpner ikke for å melde inn et klimamål som innebærer et lavere ambisjonsnivå enn det forrige målet. Det er derfor ikke et aktuelt alternativ for Norge»⁴.

Dersom forslagene om å inkludere opptak i skog og bruk markedsmekanismer vedtas, er dette et alvorlig tilbakesteg for ambisjonsnivået for norsk klimapolitikk. Vi ber om at målene må tydeliggjøres slik at loven fremmer «gjennomføring av Norges klimamål som ledd i omstilling til et lavutslippssamfunn i Norge i 2050» og «åpenhet og offentlig debatt om status, retning og framdrift i dette arbeidet» slik det er beskrevet i klimalovens formålsparagraf §1 ledd 1 og 2⁵.

For at loven skal kunne fungere som en ramme for norsk klimapolitikk, og gi forutsigbarhet og tydelig planlegging for nasjonal omstilling, må den definere hvor store utslipp som skal tas nasjonalt. Dette gjøres

³ Se side 2 i KLDs høringsnotat om endring av klimaloven, sendt ut januar 2023 <https://www.regjeringen.no/contentassets/99147ae3dbd54a07998418317f919401/horingsnotat-endring-av-klimalovens-klimamal-for-2030.pdf>

⁴ side 3 i [Høringsnotat - endringer i lov om klimamål \(regjeringen.no\)](#)

⁵ se Klimaloven <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2017-06-16-60?q=klimalov>

ved å lovfeste et mål som sier noe om hva nasjonale utslippskutt skal være i 2030 og 2050, uavhengig av det eksisterende målet som skal gjennomføres sammen med EU.

2 Behovet for et eget mål og regnskap for naturlig opptak og utslipp av karbon

Vi trenger *både* klimagasskutt ifølge målene som er meldt inn til Parisavtalen, og at naturen hjelper oss med å lagre karbon for å ha en sjanse til å unngå mer enn 1,5 graders global oppvarming. Vi har for lite kunnskap til å lage eksakte beregninger av naturlig karbonopptak og utslipp og disse tallene er svært volatile, og gjør store utslag i regnskapet. Dersom dette vektlegges opp mot de menneskeskapte utslippene, vil det kunne skape usikkerhet om omstillingstakten i norsk økonomi.

Karbonopptak i naturen er heller ikke stabilt eller permanent. Dette ser vi for eksempel når store regnskogsområder i Brazil har brent ned, eller når skog blir rammet av sykdom eller hogget ned. Det som tidligere var et opptak blir da i stedet et utslipp.

Det er derfor helt nødvendig å ha to mål og separate klimaregnskap, ett for våre territorielle (menneskeskapte) utslipp, og et for naturlige karbonprosesser. Det ene kan ikke erstatte det andre.

3 Behovet for en uavhengig klimakommisjon

Sett i lys av at klimaloven nå har femårsjubileum, mener vi at det også er på tide å revurdere behovet for en uavhengig klimakommisjon. Dette er også relatert til prosesser i EU, der EUs nye klimalov sier:

“In the context of enhancing the role of science in the field of climate policy, each Member State is invited to establish a national climate advisory body, responsible for providing expert scientific advice on climate policy to the relevant national authorities as prescribed by the Member State concerned.”

En uavhengig norsk klimakommisjon kan opplyse og gi et faktagrunnlag til en svært viktig debatt, og gi politikerne støtte for å gjennomføre utslippskutt som er nødvendig i forhold til loven. Den kan også gi verdifulle innspill til regjeringens klimastatus og -plan. Erfaringen fra andre land viser at klimaråd kan bidra til «åpenhet og offentlig debatt om status, retning og framdrift i dette arbeidet» som er i formålsparagrafen til klimaloven. En studie viser at en uavhengig klimakommisjon i Storbritannia har styrket klimahandling, fungert som en uavhengig kunnskapsleverandør og -innovatør, og gitt kredibilitet til vanskelige politiske beslutninger.

Med vennlig hilsen

Ragnhild Elisabeth Waagaard
rwaagaard@wwf.no
Leder klima- og energi
WWF Verdens naturfond

Kristina Fröberg (sign.)

Kristina Fröberg
kfroberg@wwf.no
Seniorrådgiver klima- og energi
WWF Verdens naturfond